

Soen giver det bedste hun har

Soens mælk kan smagsmæssigt præges så pattegrisene kan genkende prestart foder.

Den største udfordring ved fravæning er et højt foderoptag. Hvis grisene har haft et ringe foderoptag før fravæning undertrykkes udviklingen af en sund mikroflora i tyndtarmen, og foderoptaget efter fravæning påvirkes negativt heraf (Pluske et al., 2007). Derfor er en af hensigterne med fodring af pattegrisene i farestanden at stimulere et højt foderoptag der forbereder pattegrisen på fravæningssituationen, via en sundere mave-/tarmsundhed. Foderoptaget hos pattegrisene kan bl.a. stimuleres ved at tilsætte specifikke smagsstoffer til sofoderet. Dette smagsstof overføres via fostervandet og efterfølgende til somælken, og herved kan vi på et tidligt stadige præge pattegrisenes foderoptag. Vi har i SCA/Provimi testet dette princip ved at benytte en kombination af specifikke æteriske olier (Cinergy) i sofoderet og det samme i pre-starter foder til pattegrisene, og der opnået meget positive resultater.

Prægning af pattegrise før faring

Indenfor alle dyrearter er den prenatale og postnatale periode meget vigtig i forhold til prægning af foderoptag hos afkommet (Lecanuet and Schaal, 1996). Pattegrises foderoptag kan påvirkes positivt ved at tilsætte specifikt smagsstof i sofoderet samt det samme smagsstof i pattegrisefoderet (Campbell, 1976).

Hos pattedyr overføres adskillige smagsstoffer via fostervandet samt efter fødsel via mælken. Forskning indenfor humanverdenen viser at smagsstoffer fra aniseed, løg, gulerødder og vanilje overføres via fostervandet og efterfølgende modermælken (Schaal et al., 2000; Mennella et al. 2001). Ando et. Al (2001) påviste ved fodring med tørrede krydderurter som kanel, basilikum, rosmarin og kommen til lakterende køer, at ændre den sensoriske kvalitet af mælken. Hos pattedyr er det generelt at hunner overfører smagsstoffer via fostervandet og mælk, der direkte afspejler foder, krydderier og væsker som indtages af hunnen. På samme måde påvirkes foster og nyfødte unger af denne prægning med smagsstoffer som de måtte blive udsat for igennem den post natale periode.

Provimi Research: "Prægnings studie"

23 søer blev benyttet i afprøvningen på vores **Research Center De Viersprong** i Holland. De 23 søer blev delt op i 2 grupper. Den ene gruppe blev tildelt foder indeholdende æteriske olier (Cinergy) og den anden gruppe det samme foder dog uden Cinergy.

Gruppen der fik tildelt foder med Cinergy fra dag 60 efter løbning indtil 14 dage efter faring. Pre-start foder med og uden æteriske olier blev benyttet for at måle præferencer i det enkelte kuld. Foderoptaget hos pattegrisene af pre-starter var numerisk højere ved søer der også havde fået tildelt foder med æteriske olier (+20%). Endvidere var pre-starter præferencen tydeligt under indflydelse af prægningen (Tabel 1). Præferencen for pre-starter hos pattegrisene tildelt foder indeholdende æteriske olier var signifikant højere sammenlignet med pattegrise tildelt foder uden æteriske olier ($P < 0,05$), hvilket indikerer at prægningen var effektiv.

	Exposed Sows ¹	Unexposed sows ¹
Creep feed intake per piglet	344	282
Creep feed preference ²	1,13 ^a	0,80 ^b

1. Exposed (søer tildelt foder med Cinergy) eller Unexposed (søer ikke tildelt Cinergy)
2. Mængde af foderoptag med og uden Cinergy
3. Forskellig hævet skrift indenfor samme række viser statistisk forskel ($P < 0,05$)

Den rigtige kombination af æteriske olier

Andre studier antyder samme effekt af prægning af foderoptag fra so til pattegris (Pluske et al., 2007; Langendijk et al., 2007). I disse studier er der dog som oftest kun benyttet en eller to forskellige æteriske olier. På baggrund af, at de enkelte æteriske olier har hver deres måde at virke på, har Provimi screenet mange forskellige typer æteriske olier i udviklingen af Cinergy. Denne screening har medført yderligere positive virkninger ud over at præge foderoptaget. Dette er gældende for både søer og pattegrise. De øvrige positive parametre kan beskrives som:

Cinergy stimulerer foderoptag ved at give ensartet og bedre smag i foderet

Cinergy støtter mave-/tarm sundhed ved at stimulere den enzymatiske aktivitet i tyndtarmen

Cinergy har en gavnlig virkning på den mikrobielle flora i grisen

Konklusion

Foderoptaget af pre-start foder var påvirket positivt ved prægning af so- og pre-start foderet. Pattegrise fra søer der var tildelt æteriske olier havde højere optag af pre-start foder, og viste signifikant stærkere præferencer for foder med samme kombination af æteriske olier som der var i sofoderet. Dette forhold sammenholdt med forbedret mave-/tarmsundhed vil stimulere og forbedre fodereffektiviteten efter fravænning.

SCA Nyt:

SCA Danmarks koncept med salg af foder underbygget med produktions/staldrådgivning på et højt fagligt niveau, hvor produktions målsætninger og positiv økonomisk udbytte til vore kunder er nøgleordet, udvikler sig stadig positivt.

Derfor har vi ansat Sanne Baden som ny konsulent. Sanne Baden er uddannet Jordbrugsteknolog med svin som speciale. Derudover kommer Sanne Baden med praktisk erfaring fra arbejdet hos danske svineproducenter samt senest hos Bacton Pigs Ltd, England med 4000 søer.